

LOVAS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
LOVAS

Szám: 2Ált/47-15/2020.

JEGYZŐKÖNYV

KÉSZÜLT: Lovas Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2020. február 28-án, 18 órakor megtartott közmeghallgatásáról.

ÜLÉS HELYE: Lovas, Faluház (8228 Lovas, Fő u. 8.) nagyterem

JELEN VOLTAK: Ferenczy Gáborné polgármester
Fazekas Gábor alpolgármester
Sárdi Máté képviselő
Pintér Kornél képviselő

TANÁCSKOZÁSI JOGGAL

MEGHÍVOTT: Báró Béla jegyző megbízásából
dr. Hajba Csabáné aljegyző

LAKOSSÁG KÖRÉBŐL: 50 érdeklődő állampolgár.

NAPIREND ELŐTT:

Ferenczy Gáborné polgármester tisztelettel köszöntötte a megjelenteket. Megállapította, hogy az ülés határozatképes, mivel 4 képviselő-testületi tag jelen van. A meghívó szerinti napirendet javasolta megtárgyalni. Kérte, aki a napirendi pontokkal egyetért, kézfenn tartással szavazzon.

A Képviselő-testület 4 igen szavazattal az ülés napirendjét az alábbiak szerint határozta meg:

NAPIREND:

- 1. Lovas község 2020-2024 közötti településfejlesztési céljainak meghatározása és a lakosság véleményének kikérése**

NAPIREND TÁRGYALÁSA:

- 1. napirend: Lovas község 2020-2024 közötti településfejlesztési céljainak meghatározása és a lakosság véleményének kikérése**

Ferenczy Gáborné polgármester: Bevezetéképpen ismertette az település ez évi költségvetését. A lovasi költségvetés idén nagyon nagy összegről szól, 124.600.000,- Ft-ról. Ez a bevétel miből tevődik össze, részletezve: 27 M Ft állami támogatásból, 26,5 M Ft adókból, 65 M Ft pénzmaradványból, amit az előző képviselő-testület hozott át az idei évre. A tartalékból 32,6 M Ft pályázatok, orvosi rendelőre, urnafalra, sportparkra elkülönített összeg. 6 M Ft konzorciumi pályázatként nyert, ÉKDU pályázat csatorna építése a Bartók B. utcában. Ez összesen 124.600.00,-Ft. A kiadások ebből 27 M Ft COFOG-ra érkezett pénz, ezt kötelező az utakra, temetőre, villanyra beütemezetten elköltetni. 17,5 M

Ft bérekre, az önkormányzati dolgozók – nem a hivatali - dolgozók bérei. 3,5 M Ft szociális támogatásra, és céltartalék – a 64 M Ft-ból 14 M Ft,- amit pályáztak orvosi rendelőre, urnafalra, sportparkra – a pénz már itt van, ezt határidőben el kell költeni. 24 M Ft járda építésre, beruházásra, amit az előző testület különített még el, dologi kiadásra 20 M Ft,- pénzeszköz átadásra 14 M Ft, melyből 6 M Ft-tal az Alsóörsi Közös Önkormányzati Hivatal működéséhez kell hozzájárulni, Balatonfüredre kell a házi segítségnyújtás, a védőnek, háziorvosi ügyelet, gyermekjóléti szolgálatra. Marad 10,8 M Ft a tartalékba. Erről szerette volna tájékoztatni a lakosságot. A rendkívüli lakossági fórum létrehozását Pintér Kornél képviselő javaslatára fogadta el a képviselő-testület. Megkérte, pár mondatban ismertesse, miért is.

Pintér Kornél képviselő: Köszöntötte a megjelenteket és megköszönte, hogy eljöttek. A kiadott napirend arról szól, hogy a 2019-2024-es időtartamra a képviselő-testület szeretné beszerezni azokat az információkat, milyen fejlesztési irányok, milyen problémák nyilvánultak meg Lovas településen. Egy áthozott beruházásról már tud a jelenlegi képviselő-testület, az a járda ügye. A járda ügye jelentős költségkiáramlást jelentene a település életében, ez 23,6 M Ft, közel 24 M Ft-ot jelent. Polgármester asszony is beszélt arról, 10 M Ft maradna különböző problémák, beruházások megvalósítására, amely nem biztos, hogy egy évre elegendő összeget biztosítana egy nagyobb beruházás tekintetében. Ez a 23 M Ft nem egy gazdálkodási év időtartama alatt jött össze a korábbi testületnek, hanem évről-évre ők is halmozták az elkülönítéseket, hiszen megvalósult a 4 járdaépítési ütemből 2., a 3-as és a 4-es ütem, amit a településen belül használnak. Két ütem van hátra, eredetileg olyan 35-36 M Ft-os beruházás lenne az 1-es és 2. ütem. Hogy fizikailag mindenki képből legyen, a 2. ütem arról szól, hogy a meglévő járda Nascsó úrig van meg, van egy földút befele a Fenyér hegyre, és onnantól lefelé egészen Gránási Jánosék bejáratáig, ez lenne a 23 M Ft-os beruházás.

A képviselő-testületben felmerült, - ő merte javasolni és a képviselő-testület elfogadta - kérdezzék meg a tisztelt lakosságot, hiszen 23 M Ft ennek a településnek az életében jelentős összeg. Számos olyan probléma van a településen, ami még megoldásra várna. Ezért jó, hogy ilyen szép számban eljött a lakosság. Mindenki elmondhatja az álláspontját, helyesnek tartja, hogy egy beruházásra egy jelentősebb összeget kiadjon a képviselő-testület, képviselve az Önök zsebet. Úgy gondolja, ez a lakossági fórum a település mini nemzeti konzultációja, mert a lakosoknak joga és lehetősége elmondani azt, hogy kinek milyen irányú elképzelése van a település fejlesztésével kapcsolatban. Sárdi Máté képviselő vezeti a gazdasági program összeállítását célul kitűző bizottságot. A jegyzőkönyvben az elmondottak megjelennek, majd ez később beépül a 2019-24-es időszak gazdasági programjába és ennek mentén tud a képviselő-testület elindulni a fejlesztésekbe. A falufórumnak az a célja, hogy mindenki elmondja az álláspontját.

Ferenczy Gáborné polgármester: Kérése, hogy mindenki 2 percen röviden és tömören, nevét mondva mondja el a hozzászólásokat. Várják a jelentkezőket.

Tischer Zsolt Balatoni u. 19. szám alatti lakos: Érdeklődni szeretne a Balatoni úton megvalósult járdafejlesztés folytatásáról is szó esik most? Erre lehet-e számítani, ott sok ház megépült meg, épülőben van. Ezzel kapcsolatosan érdeklődött.

Ferenczy Gáborné polgármester: Igen, – képviselő úr szavaiból kiderült - ezzel kapcsolatosan várják a hozzászólásokat. Tájékoztatásként hozzátette, hogy sokan még az ingatlanvásárlás előtt, amikor a belterületbe vonás megtörtént, sokan kezdték az önkormányzatnál és a polgármesternél az érdeklődést, hogy befektessenek-e? Belterületbe vonás után kell biztosítani bizonyos infrastruktúrát mindenhol. Az érdeklődés után kezdte el a hosszútávú gazdasági programját az előző képviselő-testület. Ha már a belterületbe vonás megtörtént, az infrastruktúra működjön, akkor csináltatta meg a terveket az egész falura kiterjedően, akkor kezdett el gyűjteni, spórolni, hogy kiszolgálja a közösséget. Nemcsak kérdéseket, hanem véleményeket is kért. Megkérdezte Tischer urat, úgy értse, hogy szeretné a járdát?

Tischer Zsolt Balatoni u. 19. szám alatti lakos: Igen.

Volford-Hull Zita lovasi lakos: 9 évig volt alpolgármester, képviselő Lovason. 2010-ben választották meg, már akkor égető problémának tűnt a Balatoni úti járda. Elmondta, annak ellenére, hogy a Balatoni út ki van világítva, nappal és este is, akik nem lovasiak, mennek, mint a meszes, hajtanak ezerrel. Felmerült a mostani képviselő-testületben, hogy kevesen laknak ott, érdemes-e kevés számú állandó lakosnak beruházni? Úgy érzi, hogy egy járda nemcsak azoknak szól, akik ott laknak, hanem azoknak is, akik kirándulnak. Rengetegen kirándulnak, minden hétvégén nagy turistacsoportok járnak keresztül a falun. Hála Isten sok gyermekes lakó is költözik hozzánk. Abban az időben, amikor megalakult a Lovas Jövőjéért Egyesület, rengeteget járt a Balatoni úton és hordta a meghívókat. Félelmetes volt azon az úton végig menni. Szerinte a járda mindenképpen faluképi pozitívum is, plusz biztonságot is jelent. Az, hogy ennyibe kerül, az nem az önkormányzat hasára ütéséből van. Ez ennyibe kerül, több ajánlatot is bekértek. Nem szórják a pénzt, szerinte a település egész lakosságának az érdekét szolgálja.

Sárdi Máté képviselő: Annyival egészítette ki, aki esetleg nem tudja, a háttérbe hogyan zajlanak az események: a Balatoni úton nemcsak egy járdát építenek, hanem magántulajdonban van az a terület, ahol a járdát szeretnék megépíteni. Ez még nem került az önkormányzat tulajdonába. Ahhoz, hogy az önkormányzat tulajdonába kerüljön, az kb.10 M Ft. A járda összege is egy becsült érték. Pontos számokat nem tudnak mondani. Az előző testületi ülésen felkértek egy földmérőt, aki kiméri ezeket a területeket, hogy 1-1 telek esetében mekkora területről van szó. Értékbecslővel fel fogják becsültetni, hogy mi a forgalmi értéke. Akkor tudnak egy átfogó számot mondani, hogy az önkormányzat tulajdonába kerüljön az mennyibe kerül. Felmerül, hogy miért nem pályáznak? Addig nem tudnak pályázni, amíg nincs az önkormányzat tulajdonában ez a járda szakasz. Jelen pillanatban önerős beruházás ez a becsült 24 M Ft-os összeg. Ha az önkormányzat tulajdonába kerül, akkor lenne lehetőség pályázni, ha van kiírás.

Ferenczy Gáborné polgármester: Kiegészítette a képviselő úr által elmondottakat. Igen, ez becsült érték. Amikor a járdatervet elkészítették, akkor a volt alpolgármester asszonnyal voltak megbízva. Volt olyan variáció, ha az úttesten megy a járda, akkor egy szakasz 32 M Ft, ami most 24 M Ft. Mert úgy adta az engedélyeket a közút, hogy vízátfolyásokat kellett volna csinálni. Akkor jött az a variáció, hogy a maximális megváltás – ami 8 millió Ft körüli, ami egy becsült érték, azért tették bele - mert még mindig 10 M Ft-tal olcsóbb, ha meg is váltják, mintha az úttesten csinálják a járdát. Akkor a képviselő-testület ezért fogadta el ezt az összeget. A megváltást nyilván értékbecslő állapítja meg. Amíg megy a húza-vona, hogy az önkormányzat tulajdona legyen, addig nem lehet pályázni. Az összes járdát önerőből építette az előző képviselő-testület. Akkor még pályázati lehetőség sem volt kiírva. Tavaly volt pályázat, akkor még nem került az önkormányzat tulajdonába.

Sárkány Edit lovasi lakos: Megkérdezte, említette képviselő úr, mondott két nevet, hogy honnan indul a járda. Nem ismerős. Milyen útszakaszról, hány számról beszélnek?

Ferenczy Gáborné polgármester: A Balatoni úton, amikor elhagyják a Lovas táblát, jobb oldalon vannak épületek és építkezések. Onnan egészen lefele 12 telektulajdonost érint. Egy öregebb házig menne le a járda. Ez lenne a II. szakasz, erről beszélnek.

Sümei József lovasi lakos: Véleménye, hogy akkora hülyeség lenne, ha nem csinálnák meg. Az országban és a városokban a közterületeket csinálják meg, az ideérkezők lássák, a falu milyen. Az emberek azért jöttek ide, mert itt akarnak élni. Senki nem mondta el eddig, hogy 19-én milyen feltételek merültek fel. Megváltás, kisajátítás és arról a darabról önként a tulajdonosok lemondanak. Ez a 3 variáció van. Ezt meg kell csinálni, mert ez egy főútvonal. Erre gyűjtött az előző testület. Azt mondja, igen is csinálják meg és fejeződjön be a 71-estől a Veszprémi útig a járda. A másik pedig a paloznaki úti járda a sédig. Ha valaki azt mondja, hogy nem akarja, akkor azt is számolják ki, hogy mit vesztenek. Pár milliót veszteni fognak. Meg kellene kérdezni az ott lakókat, belemennek-e abba, hogy oda építsék a járdát. Nekik is jobb, mindenkinek jobb. Akkor be van fejezve egy szakasz. Szeretné, ha

támogatnák ezt. Az új testület a 0-ról indult és rakta össze ezt a pénzt. Ez a testület fejezze be azt a munkát, amire pályáztak. Nekik is van lehetőségük 4 év alatt összerakni a pénzt. Van 10 M Ft, abból el lehet indulni a pályázaton. Nem kell megváltani a világot.

Bácsi Zita Lovas, Malomvölgy utca: Megkérdezte a képviselő-testületet, szó volt egy becsült költségről, a 23,6 M Ft mikori becslés volt? Számol-e az önkormányzat azzal, hogy az esetleg tulajdonába kerülő földterületek, van-e kilátásban olyan pályázat, ígérvény, hogy ezt ne önerőből kelljen megvalósítani? Tudnak-e pályázni?

Ferenczy Gáborné polgármester: Okos kérdés. Ami tavaly elkülönített volt 20 M Ft volt, az most 24 M Ft. Ha ezt halogatják, és nincs cél, nincs pályázat, nincs terv, az jövőre 30 M Ft. Az adófizetők pénze inflálódik, közgazdaságilag mindenképpen. Úgy tanulta közgazdászoktól, ami van pénz, be kell fektetni. Ez tavaly őszi kivitelezői árajánlat. Azt nem lehet tudni, hogy kiírja-e a Magyar Falu Program az anyagra a pályázatot, vagy nem? Ez most dől el. Természetes, ha a feltételek megfelelnek, pályáznak. Ahhoz az kell, hogy magántulajdonból önkormányzati tulajdonba kerüljön. Tavaly volt pályázat és ezért maradtak le, mert a jogi dolgokat sajnos nem sikerült rendezni.

Bácsi Zita Lovas, Malomvölgy utca: Milyen pályázat volt?

Ferenczy Gáborné polgármester: Anyagra lehetett pályázni, az önkormányzat tulajdonában lévő járdára.

Pintér Kornél képviselő: Válaszolt volt alpolgármester asszonynak. Nem arról van szó, hogy a képviselő-testület ellen akar állni a járdaberuházásnak. Az merült fel, hogy a 24 M Ft-ból 9 M Ft-ot jelent a rendezetlen tulajdonosi háttér a járda jelenlegi nyomvonalának. A korábban megnyilvánuló úr – aki annak idején a földkiadó bizottság elnöke is volt - elmondta egy fórumon, amikor az ingatlanokat megvásárolták a tulajdonosok azzal számoltak, hogy eredetileg ott egy szerviz utat alakítanak ki. Az a korábbi képviselő-testületi időszak is szerviz úttal számolt és a rendezési terv is. Ezt a korábbi alpolgármester asszonynak is tudnia kell, hiszen azért rendelték meg a rendezési terv módosítást, hogy a szerviz út helyére járda kerüljön. A probléma ott merült fel, három verzió merült fel a képviselő-testületben, amiből az egyiket alpolgármester úr vezette elő. Azt kell tisztázni, hogy a 24 M Ft-os beruházás tekintetében a megnyilvánuló közel 10 M Ft,- – nem ismerik fillérre pontosan az összeget – ami az ott, magántulajdonban lévő ingatlanok tulajdonjogi rendezéséhez járulna hozzá. A három verzió az volt, kérdezzék meg az ott élő tulajdonosokat, hogy ők mivel járulnak hozzá. Ha elvárják, hogy a 24 M Ft-ot a közösségtől kiadják, akkor mindenki mondja el, hogy odaadja vagy felajánlja ingyen a közösségnek. Egyrészt a véleménynyilvánítás volt, ugyanis olyan beruházásról beszélnek, hogy nincs írásos nyoma annak, hogy az ott élő tulajdonosok mit akarnak. A legutolsó testületi ülés hozott egy döntést, amikor az aljegyző asszonyt felkérték arra, hogy ennek a kérdésnek tisztázása érdekében szíveskedjen lépni. Azt még el kell mondani, hogy a korábbi képviselő-testület megkötött minden szerződést: az ügyvéddel, a földmérővel. Minden rendben van, csak végre kellene hajtani. Megkérdezte – nyilván az eljárás jogossága megvan, hiszen az egyik képviselő-testületnek a másik jogutódja – szabad-e etikai szempontból olyan döntés elé állítani a következő képviselő-testületet, hogy ez van. Úgy gondolja, ennek a lakossági fórumnak ez a legfőbb célja, nyilvánuljanak meg azok is, akik esetleg más problémával érintettek.

Jónap László Lovas, Balatoni út 53. szám alatti lakos: Az alsó részen lakik. Véleménye, hogy nekik is joguk van a járdához, mint a felső szakaszon lakóknak. Egyszer ide elhívták januárba, amikor tájékoztatták arról, hogy készül a járda, mennyibe kerül. Akkor senki nem ágált ellene. Most megint jönnek ide, miről van szó? Ő is nézi a forgalmat nyáron és hihetetlen mennyiségű ember jár azon az útszakaszon gyermekkel, csak el ne üsse őket az autók! Nem neki kell a járda, ő autóval jár. MALÉV példát hozott fel. A járda azért kell, hogy ne legyen baleset. Megkérdezte, ki lesz azért felelős, ha ott elütnek valakit. Arról beszélnek, hogy 23 M Ft. Megvan a pénz, meg kell építeni. Arról beszélnek, hogy a szomszédos Alsóörsön mind a két oldalon építettek járdát, színes térkövel. Ott meg tudták csinálni, meg Balatonalmádiban is. Itt problémáznak 300 m-en.

Maczki László lovasi lakos: Egy rövid kérdést tett fel. Eddig arról beszéltek, hogy mindenki szeretné a járdát. Van, aki nem szeretné? Arról beszélnek, hogy mindenki oké.

Ferenczy Gáborné polgármester: Szavazásra tegye fel a kérdést, ki az, aki a járdát támogatja? Nehéz lesz megszámolni. Megkérdezte, ki az, aki a járdát támogatja?

Bácsi Zita Lovas, Malomvölgy utca: Nem ismernek a szavazáshoz minden szükséges információt.

Ferenczy Gáborné polgármester: A járdáról annyit kell tudni, hogy az önkormányzat 64 M Ft-ot áthozott az idei évbe a költségvetésbe, ebben van pályázati pénz is. Ebből 24 M Ft-ot eltartalékolt és minden lehetőség - csak közbejött a választás - megvolt arra, hogy megépítik a járda folytatását. Turisztikai, egyéb és közbiztonsági szempontból. Nem a Balatoni útiaknak, meg a föntieknek, hanem a falunak építenek járdát. Megvan ez a pénzösszeg, el van határolva. Meg kell váltani, nem tudják, hogy mennyiből kell a tulajdonosokat kártalanítani, a 24 M Ft a maximum. Ebből cca. 15 M Ft a beruházás. Nem tudják hogy mit hoz ki a szakértő, nem tudják a feltételeket, mert ezt ügyvédnek kell lebonnyolítani. Kérdés az, hogy 24 M Ft járdára?

Nagy Nándor lovasi lakos: A Balatoni u. 67. szám alatti lakik. A mai világon kell a járda, ott olyan forgalom van. Autók, buszok, teherautók százzal, ezerrel mennek. Nem is érti a felvetést. Annyiban hozzájárul, hogy felajánlja ingyen a telekrészt. *(taps hangzott el a teremben)*

Ferenczy Gáborné polgármester: Ma volt itt az ügyvéd úr ezirányba egyeztetni és elmondta a jogi lehetőségeket. Azért mondták, hogy 24 M Ft a csúcs, ami lehet. Az ügyvédi egyeztetés az ott élőkkel a járda nyomvonalának kijelölése. Úgy gondolja, a képviselő-testület amikor elfogadja a gazdasági programot, akkor felvázol a lakosság érdekében egy komplett tervet, amit elfogadnak és annak a tervnek a megvalósítására törekszik. Ez a maximum. Ennek tudatában ki az, aki nem szeretne járdát? Nincs itt mindenki.

Szabó Miklósné lovasi lakos: Azt nem érti, hogy tulajdonképpen miért vannak itt? Megkérdezni az ott lakókat, akar-e, hozzájárul-e, mennyit kér azért a területért. Ő hiába szavazza meg, a Köves közben lakik, ha ő nem adja oda a telkét.

Ferenczy Gáborné polgármester: Ez már megtörtént. A lakó elmondta, össze lettek hívva, senki nem ágált, tudták azt, hogy ha az értékbecslő azt mondja, hogy 3.000,- Ft és kétmillió a megváltás. Nem tudják, az ügyvéd úr ma tájékoztatta őket. Egyáltalán a folyamatnak, hogy a pénzt befektessék vagy inflálódjon. Ő sem értette, mikor felmerült a járdaépítés, hogy a lakosságot miért kell megkérdezni?

Pintér Kornél képviselő: Megkérdezte, mi volt a napirend?

Szabó Miklósné lovasi lakos: Körbejárták többször ezt a témát, kell a járda. Azzal kell kezdeni, odaadják-e mennyiért a területet.

Ferenczy Gáborné polgármester: Ezt ők is így gondolták, ezért fogadtak ügyvédet.

Csomai Lóránt lovasi lakos: Ha megkérdezték, akkor ki mit válaszolt a lakosok közül?

Ferenczy Gáborné polgármester: Két éve megkérdezték, nem mindenki válaszolt, illetve nem értette a kérdést. Vegyesen, volt, aki igen, volt, aki nem. Senkire nem kötelezhetik rá, hogy ingyen mondjon le a telkéről. Volt, aki felajánlotta, volt, aki nem.

Fazekas Gábor alpolgármester: Nagyon mélyen megérintette, amit Jónap úr mondott. Bárki ott megsérülhet, vagy gyerekek eshetnek áldozatul, hogy ott nagy autós forgalom zajlik. Ez egyébként igaz, de nem csak abban az irányban, hanem más irányban. A vita nem arról folyik, hogy legyen-e

járda. Az a jó, ha minél több helyen legyen járda, ahol arra szükség van. Máshol is szükség van járdára. Nagymértékben megkönnyíti, ha a Balatoni út azon szakaszán lévő tulajdonosok felajánlják azt a járdarészt, azzal nagymértékben tudják segíteni, hogy ez a beruházás minél hamarabb megvalósuljon. Akkor a falunak marad arra pénze, hogy más, ugyan olyan jogokkal rendelkező - neki is vannak gyermekei, az ő gyermekei is járnak olyan útszakaszon, ahol bármikor elűtheti őket az autó. Ez borzasztóan felzaklatja, ha már csak belegondol. Itt nagy összegről van szó, majdnem 10 M Ft-os összegről, nem emlékeznek pontosan. Ha összehasonlítják azzal, hogy azon kívül 10 M Ft szabad forrása van a falunak, akkor ez megduplázná a szabad forrását. Ez a kérdés. *(taps hangzott el a teremben)* A doktor úrnak is volt egy olyan hozzászólása az előző ülésen, melynek ő nagyon örült.

Ferenczy Gáborné polgármester: Már több felajánlás volt a doktor úr előtt is, amikor a képviselő-testület kiküldte a lapot.

dr. Imre Bence: Bemutatkozott. A Balatoni úton vett a családjával telket, ott fog építkezni. Csopakon és Paloznokon házi orvos. Valóban a múltkor volt a testületi ülésen, ahol hasonló téma szóba került, a járdáról is volt szó. A legfontosabb, hogy ott lakókon kívül a járdaépítés túl mutat azon, hogy csak az ott lakók életéről van szó, hanem az egész falunak fontos egy ilyen járdaépítés, a turizmus szempontjából is. Ha nincs járda, akkor nem fog ott végig menni a turista, ha van járda, akkor végig fog menni, akkor eljön a faluba és meglátja, milyen szép, kedvet kap, hogy itt töltsön néhány éjszakát. Ilyen szempontból is fontos. A másik, a gyermekekről már többen beszéltek, forgalombiztonság szempontjából. A harmadik az összecszerűség, el is mondta, ha azon múlik az ő részéről nyitott bármiféle egyeztetésre az önkormányzattal. Ha az szabná gátját a járda építésének, akkor hozzájárulna a telekkel. Nyilván ez nem úgy van, hogy fogja és lemond róla, erről kölcsönös egyeztetés kell. Ő is feltételeket szabna. Nyilván akkor mondana le róla, ha például 1 éven belül megépül a járda. Párhuzamosan, ha ő lemond róla, akkor pedig épüljön meg tényleg a járda. Ne az legyen, hogy ő odaadja, aztán mégsem lesz járda. A falu érdekében hozzájárulna ehhez, kölcsönösen, erről nem egy papírt kell aláírni.

Iónap László lovasi lakos: Amikor először megkeresték ebben a témában, ő azt mondta, hogy nem érdekli a kártalanítás, odaadja. Nem arról van szó, hogy elmennek abba az irányba, hogy akkor építenek, ha felajánlják. Vannak szabályok, ő itt lakik, elvárja, hogy az önkormányzat valamit csináljon. Itt nagyon szépen megépítették a járdát, az alsó részen nekik is szeretné. Nem miattuk van főképpen, a doktor úr is elmondta, hanem nyáron a biztonság érdekében. Nem kell az embereket abba az irányba terelni, hogy akkor lesz járda, ha felajánlanak valamit. Ő felajánlotta az elején, a doktor úr szintén. Egy csomó ember azt fogja mondani. Azért óvatosan azzal, hogy őket milyen irányba terelik.

dr. Imre Bence: Hozzátette, amikor megvásárolta a telket, akkor úgy volt, úgy tudta, hogy fog járda épülni. Nem egész 1 éve vásárolták meg. Az eladóval úgy állapodtak meg, majd egyszer e miatt a terület miatt, amit most a megvételkor földmérővel le kellett választani, majd kártalanítják, tehát ez egy adomány a részéről, amit felajánl.

Hudanik Istvánné: Ők laknak ott a legrégebben a Balatoni utcában. Az lenne a kérdése, ha az 1-41-ig megérdemlik a lakók, hogy legyen járda, akkor a 43-tól a 69-ig miért nem?

Simon Róber Petőfi S. u.: Felháborítja a járda kérdés. Az úr is úgy ragaszkodik hozzá, eszméletlen módon. És a többi ember ebben a faluban, akik már régebb óta itt laknak a faluban, 49 éve, azokkal mi van? Azoknak is vannak szükségleteik? Egy csomó dolog van, amire lehetne költeni. Árkokat kellene befedni, a Malomvölgy utcában nyáron nem lehet közlekedni, mert annyi az autó. Arra is lehetne költeni. A temetőben nincs parkoló. Arra is lehetne költeni. Rengeteg dolog van, amire lehetne költeni. Mi a fontossági sorrend?

Ferenczy Gáborné polgármester: Várják a javaslatokat. Az árkok lefedéséhez vízjogi engedélyt kell kérni, ahhoz terveket kell készíttetni. Ami nem kevés összeg, ha megvannak a tervek, a lefedése

kérdés. De meg kell próbálni. Van 10 M Ft. Nem úgy van, hogy most beruháznak. El kell készíttetni a terveket, meg kell kérni a vízjogi engedélyeket és utána lehet beruházni. Van pénz, a jövő évben is lesz. Ha terveket csinálnak, meg kellene a képviselő-testületnek határozni, hogy mi az a gazdasági program, amivel elindulnak. Először a terv kell, egy év mire a terveket véghez lehet vinni, szakhatósági engedélyek, tervek elkészíttetése. Itt most az a kérdés, hogy az áthozott 24 M Ft jövőre csak 14 M Ft-ot ér. Amit ma be tudnak fektetni, az legyen közgazdaságilag befektetve és az adófizetők pénzén 10 M Ft-ot ne blikkeljenek az inflációra meg az áremelkedésekre.

Simon Róbert lovasi lakos: Nem tudnak 10 M Ft-ot befektetni, mert nincs is hova befektetni, nincs is terület.

Ferenczy Gáborné polgármester: Hát dehogynem. 3 héten belül elindul a program. Jövő héten jóváhagyja az állami főépítész és utána már minden megvan. Várják a konkrét javaslatokat, milyen irányba induljon el a testület, - új testület van, - mert mindenhez tervet kell készíteni.

Fehérné Kiflinger Anett Malomvögy utca: Hasonlóképpen gondolkodik, mint Simon Róbert. 13 éve laknak kb. a Malomvölgy utcában. Botrányos az utca, egyre több az autó. Régebben nem úgy adtak építési engedélyeket, hogy az autóval be tudjanak állni az udvarba, ezért nem mindenki tud beállni. Családonként minimum két autó van. Nyáron olyan nagy lett a forgalom, hogy a saját háza előtt nem tud megállni. Konkrét javaslata az lenne, hogy megoldás legyen az utcában a parkolásra. Lovarda van, rengeteg turista jár az utcában, leteszik az autót, elmennek kutyát sétáltatni, futni, biciklizni. Ő is azt preferálja, ha az árok meg lenne csinálva, a vízelvezetés megoldása, hogy a másik oldalon a házak ne ázzanak utána pedig befedni. Ők a másik oldalon laknak. Vannak olyan lakók, akik ebbe belefizetnének valamennyit, csak hogy valami történjen. Azon kívül ott is száguldoznak az autók. Rengeteg kis gyermek van, soha nem tudta kiengedni a kisgyermekét a zsákutcába játszani, mert úgy közlekednek az autók.

Ferenczy Gáborné polgármester: Itt vannak a régi képviselők. Szerettek volna csapadékvíz tervet csináltatni, 70 M Ft-ba került volna az egész falunak a csapadékvíz beruházás, a költségvetés meg 30 M Ft volt. Úgy, hogy amblokk megoldják a beruházást, erre nem volt lehetőség. De meg kell vizsgálni, itt a képviselő-testületnek a jó javaslat kérjen engedélyeket, meg kell tervezettni, és el kell ebbe az irányba menni.

Fehérné Kiflinger Anett Malomvögy utca: A járdára sem egy hónap alatt gyűlt össze ez a pénz. Erre is akkor el kell kezdeni gyűjteni. Lehet szakaszosan, nem egyszerre.

Ferenczy Gáborné polgármester: Persze, itt van 10 M Ft. Először meg kell tervezettni a csapadékvíz, engedélyeztessék, akkor a 10 M Ft-hoz jövőre jön 26 M Ft hozzá, egyből ott van a pénz.

Fehérné Kiflinger Anett Malomvögy utca: Nem csak a Balatoni utcában járnak a turisták, hanem a Malomvölgy utcában is. A játszótértől az erdő felé valami megoldást kell keresni, mert úgy néznek ki, mintha a tanyavilágban lépnének.

Ferenczy Gáborné polgármester: Igen, ezt meg kell vizsgálni a testületnek, hogy mi a megoldása.

Bácsi Zita lovasi lakos: Kiegészítő kérdése volt: Amikor elindultak a vízelvezető árkok lefedései, akkor milyen tervek alapján készültek, nem készültek-e tervek a hiányzó részekre?

Ferenczy Gáborné polgármester: A jogszabályok évente változnak, ezeknek a lefedése 30 éve volt talán. Van, ami nem is legálisan volt, olyant is találtak. Most a csapadékvíz - mivel ez nagyon fontos a globális felmelegedés miatt, - óriási gondot okoz mindenhol. Ezért erre a szakhatóságok kiemelten odafigyelnek. A nagyhozamú csapadékok levezetése, a befogadó, a nagy gond, hogy hova fogadják be a vizet, milyen károkat okoznak. Ha a patak a befogadó, koncentráltan odaengedik a hídhoz a

csapadékvizet, eláznak az ott lakók, károkat okoznak. Erre a szakhatóságok nagyon kiélezetten odafigyelnek.

Bácsi Zita lovasi lakos: Most ennek ők az elszenvedői. Fényképekkel tudja alátámasztani, hogy az elmúlt 40 évben az udvarában a lezúduló csapadék és hordalék miatt 40 cm-rel emelkedett meg a talajsztint.

Ferenczy Gáborné polgármester: Ez így van. Országos probléma. Kaotikus állapotok vannak.

Bácsi Zita lovasi lakos: Közben az ő háza meg ázik. Kéri, hogy ezzel történjen valami.

Sárdi Máté képviselő: Szerinte ez kivitelezhető probléma, mert nincs 10 éve, hogy a játszótér melletti vízelvezető árok le lett fedve.

Pintér Kornél Lovas, Petőfi S. u 9. szám alatti lakos: Az ott élő Petőfi utcai lakosoknak jelentős problémát jelent az, itt élnek több évtizede, hogy a temetők igénybevétele alkalmával megbénul a Petőfi utcában élők élete, a saját ingatlanjaikra nem tudnak bejárni. Számos alkalommal a két templom között kellett megállni, mert temetések alkalmával nem tudtak hazamenni a saját otthonukba. Az esővíz kérdése jelentős problémát jelent, Boa Dóráékat ugyanúgy érinti, mint őket. A jószándékukon múlik az, hogy a régi temetőben nem záratták le a temetési lehetőséget, mert nem megoldott a víz elvezetése, és a temetőből a víz és a sár odamegy a nyakukba. A temetőbe többségében nem hamvasztásos elhunytakat temetnek el, a biológiai folyamatok ismertek. 3 gyermeke van, eső után nem tudja kiengedni őket a saját homokozójukba, mert nem tudni, hogy a temetőből lejövő vízben mi van. Nem arról van szó, hogy valaki nem akarja a járdát a Balatoni úton. Szeretné a járdát, ami ott van a Balatoni úton. Arról van szó, hogy az ott élők hozzájárulnak-e valamivel vagy nem. Elmondta a felsőörsi Nektár utca építésével kapcsolatosan, hogy az önkormányzat 200.000,- Ft-ot kért ingatlanonként. Arról van szó, hogy a korábbi járdaberuházások alkalmával az III. és a IV. ütem esetén köztulajdonban álltak azok a területek, amelyek le lettek térkövezve. Ezért ért egyet alpolgármester úr szavaival és doktor úr javaslatával, mert ő is jár arra. Mindenkinek a biztonságos közeledéshez joga van. A Petőfi u. a település legkeskenyebb, de az egyik legforgalmasabb utcája. Hihetetlen nagy forgalom nyilvánul meg a szőlőhegybe. Ugyanilyen probléma van a Malomvölgy utcában. Azt kell tudomásul venni, hogy 486 állampolgár érdekeit kell a településen képviselni a képviselő-testületnek a beruházásokban is. Ha felteszi polgármester asszony a kérdést, hogy ki akar járdát, akkor felteszi a kezét. Hogy milyen feltételrendszerrel, azt kell tisztázni. Mindenki akarja a járdát.

Jónap László Balatoni u. lakos: Elnézést kért a jelenlevőktől a járda ügyével kapcsolatban. Amikor őt meghívták bármilyen fórumra itt az elmúlt időszakban, akkor csak és kizárólag a járdáról volt szó. Arról nem volt szó, hogy milyen más beruházások is vannak, egyedül a járdáról volt szó. Ő nem akarta a járdát előtérbe helyezni. Amit az úr az előbb mondott, arról ő nem is tudott, mert nem tájékozódott. Elnézést kért a jelenlevőktől, amikor a járdáról beszélt. Ő nem tudja, hogy milyen probléma van. Persze nem biztos, hogy a járdának kell lenni az elsőnek, de ő eddig úgy tudta, hogy a járdáról beszélnek csak.

Ferenczy Gábor lovasi lakos: Úgy gondolja, hogy a képviselő-testület, amelyet megválasztott a falu és elindult, lehet, hogy szerencsésebb lett volna akkor, ha programjuk van. Amit most Pintér képviselő úr elmondott. Ha a programjába beleírja, hogy igen, megválasztása esetén a Petőfi utcát fogja képviselni, azon lesz, hogy a vízelvezetést megoldja. Ugyan úgy alpolgármester úr, ha beleírja programjába, fontos számára, hogy a járda meglegyen, megválasztása esetén azon lesz, hogy az új lakott részre, ahol ők laknak, abba az irányba is lehetővé tegyék azt, hogy biztonságosan közlekedjenek, akár egy zöldterületi úton. Vagy Sárdi képviselő úr azt mondja a választás előtti programba, igen jogos az, hogy a Malomvölgy u. ilyen forgalmas, mi is ott élünk, ezt tapasztalják. Megválasztása esetén ezt meg ezt szeretné véghez vinni. Akkor a lakóknak lett volna lehetősége, igen azért szavaznak a képviselő-testületre. Megvolt a bemutatkozás és a levezető elnök megkérdezte, hogy képviselő-jelölt urak,

hölgyek, megválasztásuk esetén támogatják-e a járdát. A jelenlévő összes képviselő-jelölt azt mondta, hogy igen, szeretnék a járdát. Ő is egyetért a járdánál, meg kell vizsgálni, hogy minél kevesebbe kerüljön. Van ez a 24 M Ft, ami arra lett elkülönítve. Ha ez nem 24 M lesz, hanem 18 M Ft lesz, akkor mindenki örülni fog annak, hogy de jó, a 12 telektulajdonosból van 4, vagy 5, vagy aki felajánlja, ennyivel ez az összeg csökkenni fog, ennyivel el lehet indítani az említett tervezést. A falu felhatalmazást adott a jelenlegi képviselő-testületnek, döntsenek, olyan döntéseket hozzanak, ami a falu érdekét szolgálja. Akkor megy minden békességben, mert minden, ami itt feljött, az mind, mind jogos. Ütenezni kell, mert ezeket a felvetéseket valóban meg kell oldani. A képviselő-testület az tudja mondani, jó és fel tudja állítani a fontossági sorrendet. A képviselő-testületnek ezeket a felelősségteljes döntéseket fel kell vállalni. Vannak olyan döntések, amelyek nem mindenkinek tetszenek, nem mindenki tud azzal azonosulni. Ez lett volna a szerencsésebb.

Domonkos Ádámné: Számára úgy tűnik a beszélgetésből, hogy nincs a településnek egy távlati fejlesztési terve. Azt horribilis összeg lehet megcsináltatni. Ahhoz először össze kellene gyűjteni az itt elhangzottakat. Legyen egy alkalom, amikor a lakók azt mondják, járda, csatorna.

Ferenczy Gáborné polgármester: Ez azért van, mert volt az előző képviselő-testületnek egy gazdasági programja. Itt ülnek a képviselők. Összeállított 10 évre egy hosszú programot. Abban buszmegálló, járdák, faluház felújítása, külterületi utak, lámpák, közösségi színtér. Ez meg is történt. Az utolsó fázis, amiről itt a vita van, ami átfolyó ügy volt, a járda II. szakasza. Ami benne volt az előző testület programjában, nem sikerült megvalósítani idő hiányában. Most újabb lehetőség a képviselő-testületnek. Kötelező is összeállítani egy gazdasági programot, 5 évre, melyben meg kell határozni sorrendben. Azért kell képviselő-testület, amikor már indulnak, tudják a támpontokat, hogy mire van igénye a falunak. Minden választót nem tudnak megszólítani. A képviselők információkat szereznek be és csinálnak egy tervet. Ez a képviselő-testület feladata, azért választották, hogy képviseljék a települést. Ami információkat hall, annak alapján javaslatot tesz a gazdasági programba. Ez a járda ügy, ami itt szerepel, bele volt építve a gazdasági programba. Ez szerepelt, erre a pénz is el volt különítve. Számára egy kicsit kaotikus. Az új javaslatok nagyon jók, mert be lehet az újba építeni. Minden évben, mert nem egyszerre valósult meg, hanem az elmúlt testületnél is szakaszosak voltak a fejlesztések. Egyik évben ezt, másik évben azt, harmadik évben azt. Mindenről terv kell. Megkérdezte, van-e más kérdés?

Szabó Miklósné lovasi lakos: Szeretné tisztázni, hogy a Köves köz a legkeskenyebb utcája Lovasnak, mert egy autó éppen, hogy elfér. Sem parkolni, sem előzni nem lehet. A csapadékvíz elvezetés nem megoldott, mert minden víz hozzájuk zúdul, állt a víz a lakás alatt. A többiekre is kellene gondolni. Az utca minősége tragikus. Még javasolná az urnafalat, mert nagyon jó lenne a faluban.

Ferenczy Gáborné polgármester: Tájékoztattott arról, hogy lesz urnafal, mert az előző testület pályázott, elnyerte a pályázatot. Orvosi rendelő felújításra is elnyerte a pályázatot. Sportpark létesítésére szintén elnyerték a pályázatot. Itt a pénz, az emelte meg a költségvetés összegét, meg a járda 24 M Ft-ja. Okos javaslat és támogatja. Személyesen is voltak az egész képviselő-testülettel náluk, ott áznak a házak valóban, vismaior probléma is volt.

Bácsi Zita lovasi lakos: Tudja, hogy régóta fennálló probléma és nem önkormányzati feladat – a bolthelyzet Lovason. A képviselő-testület figyelmébe ajánlotta egy kicsi település, Barnag jó példáját. Nagyon jó kapcsolatot ápol a polgármesterrel és feleségével. Tájékoztattott arról, hogy bravúrosan megoldották ezt a problémát. Ha jól tudja, egy 124-130 lélekszámú településről beszél és meg tudják azt oldani, hogy működtetnek egy falusi kisboltot a hét 5 napján, nyáron 6 napján. Az, hogy ez mennyire rentábilis, arról őket kellene megkérdezni. Oly módon valósították ezt meg, hogy létrehozta egy saját tulajdonú kft-t. A Munkaügyi Központ támogatásával van egy alkalmazottjuk a hét minden napjára. Javasolta, járják körbe ezt, mert lehet, hogy megoldás jelentene a falu problémájára.

Ferenczy Gáborné polgármester: Ez jó, csak ki lesz 7-től 9-ig? Igen, körbe kellene járni.

Bácsi Zita lovasi lakos: Fél 7-től - 12-ig van nyitva. Akár egy személyes találkozó keretében nézzék meg a helyszínt.

Ferenczy Gáborné polgármester: Igen, itt a feladat. Körbe kellene járni. Ez bele kell venni a programba. A helyiség itt van. Tárgyalni kellene a meglévő helyiség kapcsán, mert a helyiség kialakítása az, ami sokba kerül, raktár, feltételek, HACCP. Ez is feladat akkor.

Sáfrány Edit Lovas, Fő u. 13/A.: Forgalmi rend változás iránti javaslata lenne. A tehergépkocsik 3,5 t felett behajtási tilalmat – kivéve engedéllyel - kiegészítő táblával javasolta kihelyezni az önkormányzat előtti útszakaszra. Az a tapasztalata, hogy nagyon sok túlméretes tehergépjármű jön át a falun keresztül Felsőörs irányába s a nagyméretű járművek nem tudnak a főúton jobbra kanyarodni, majdnem elviszik a Fő u. egyik kerítését. Most szembesült azzal, hogy milyen drága a járda. Az egypár évvel ezelőtt készült járda K szegélye már meg is kopott.

Ferenczy Gáborné polgármester: Az út állami tulajdon. Sem a Fő út, sem a Balatoni út nem önkormányzati tulajdon.

Bácsi Zita lovasi lakos: Megkérdezte, hogy az önkormányzatnak van valamilyen kompetenciája, hogy kérvényezheti?

dr. Hajba Csabáné aljegyző: Igen, meg tudják keresni az állami közút kezelőjét ilyen kezdeményezéssel, de az ő hatáskörük a forgalomkorlátozás meg a forgalomszabályozás.

Sáfrány Edit Lovas, Fő u. 13/A.: 4 tábla kihelyezésével a Templom tér és a Fő utcán megoldható lenne a forgalomkorlátozás.

Ferenczy Gáborné polgármester: Jogos, kért lassítót az elmúlt testület, nem kapták meg, azt mondták, hogy nem indokolt.

Sárdi Máté képviselő: Mert a 71-es e-út díj köteles és próbálnak nem fizetni.

Macky László lovasi lakos: Mit jelent a lassító?

Ferenczy Gáborné polgármester: Nagy gond volt, hogy az 50 km/h sebesség is hatalmas itt a kanyargó úton. Kérték a közutatót, hogy 30-as táblát helyezzenek ki.

Macky László lovasi lakos: Az 50 km/h jó lenne, ha betartanák. Legalább az 50 km/h-t tartanák be. Valami figyelmeztetés lenne. Megoldás lenne, ha világítana valami. Felsőörsről érkezik, nem mindenkinek tetszik, hogy betartja az 50 km/h sebességet. Ezzel kapcsolatban lehetne valamit intézkedni.

Bácsi Zita lovasi lakos: Nehéz elérni a 30 km/h-s táblát. Egy megvalósult jó példát említett Balatonfüzfő vonatkozásában. Évekbe került, de próbálkozni kell.

Ferenczy Gáborné polgármester: Ez jó javaslat.

Csomain Lóránt lovasi lakos: A bolttal kapcsolatosan sok jó példa van körülöttük. Sok kistelepülés van, amely megőrizte a hangulatát, a millióját, a szépségét. Róluk lehetne mintát venni. Különböző ötleteket. Nem gazdasági terv kell, hanem egy vízió, egy jövő kép, amit a képviselő-testületnek kell összerakni. És nem 5 évre, hanem 20 évre. Hova tart Lovas, mi a célja a településnek, mi akar lenni a jövőben? Ezt szakember idehívásával lehetne ezt egy bizonyos kör számára kinyitni, akik összeraknak egy jövőképet a falu számára. Azt látja, - csinálja a Lovas Kikötőt, - hogy Lovas Alsóörs, Paloznak árnyékában hátul kullog, rendezvények tekintetében, infrastruktúra tekintetében, minden tekintetben. Kell egy koncepció - ami nincs neki - amin elindul, legyen ez hagyományörzés, vagy ökofalu. A 20

évet meg kell alapozni. Lehet, hogy 10 év múlva lesz meg az árokfedés. Nemcsak gazdasági kérdések, hanem társadalmi, közösségi, környezetvédelmi, természetvédelmi, néprajzi kérdések is vannak, amivel a falunak foglalkozni kell, ezt egybe kell gyúrni, egy jövőképhez és prioritizálni.

Macky László lovasi lakos: Lemaradnak Lovassal, Paloznak, Csopak Alsóörs tekintetében. Neki az tűnt fel, ha éjszaka jön Csopakról, a csopaki, az alsóörsi és a paloznaki templom is ki van világítva. Itt két templom van egymás mellett és olyan a sötét, mint az éjszaka. Ez nem is olyan nagy dolog és nem is olyan költséges.

Ferenczy Gáborné polgármester: Volt erről szó és az előző testület körbe-járta. Illegálisan fel volt helyezve a reflektor. Az E-on megkereste őket és azt le kellett szereltetni. Közölték, hogy komplett villanyvezetési kiépítést kellett volna végezni, ami nagy összegbe került. Azt mondták, arra akkor nem volt módjuk, nincs égető szükség, mert nem engedélyezték a reflektorokat. Volt is megoldás, hoztak is ajánlatot, de nem engedte az E-on, csak legálisan lehet.

Simon Róbert lovasi lakos: Ez megvolt.

Zámbó Miklós Lovas, Petőfi u. 2. Egyetértett Maczky úr által elmondottakkal. Nagyon jó ötletei voltak. Nem az a fontos, hogy a privát érdekek képviselve legyenek. Ma este azért jött ide – első alkalommal, pedig már több, mint 20 éve lakik Lovason – hogy a közérdeket valahogy előtérbe helyezze. Ez azt jelenti, ha jön be Lovasra, hogy néz ki a falu, a házak, a kertek, a köztetek, a temetőknél meg tud-e állni a temetésekkor. A főúton végig menve van-e 30-as tábla. Természetesen a járda nagyon fontos. Tihanyi példát említett. Nagyon fontos az, hogy egy jó kis falubuli az évben egyszer meglegyen. A falunapok – ha nem lenne Lovason – nem is szívesen járna vissza arra a részre, ahol sütögettek, főzőcskéztek és a falusi emberek összejöttek. Kérése, hogy maradjon az elkövetkező 20 évre a falunap. A második kérése, hogy legyen kivilágítás a két templomra. A református templomhoz szívesen hozzá is járulna, mert mindennap arra néz. A katolikus templomot is szeretné, ha ki lenne világítva.

Ferenczy Gáborné polgármester: Köszönte a nemes felajánlást. A képviselő-testület, ha elfogadja a javaslatot, terveztesse meg.

Zámbó Miklós Lovas, Petőfi u. 2.: Privát emberekre gondolt a Balatoni úton. Európai példát mondott, ha egy szép járdát kapnak a tulajdonosok a házuk elé, akkor 20 %-ot fizet az önkormányzat, és 80 %-ot fizetnek a tulajdonosok. Ha nem fizetnek, beírják a földhivatalba a tulajdoni lapjukra, hogy tartoznak 80 %-kal az önkormányzatnak. Ez túlzás. Nagyon jó kezdeményezés, hogy felajánlják ezt a területet, mert ők használják. Megint közérdekű lesz. Az a 10 ember, aki ott lakik – kicsit közérdekű, meg nem is – de a gyermekek biztonsága a legfontosabb. A közérdek legyen az előtérbe helyezve, legyenek falunapok, legyenek járdák és legyenek megvilágított templomok és 30-as sebességkorlátozás a főúton. De ehhez pénz kell. A pénzt felajánlják talán a privát emberek is, az önkormányzat, meg a pályázatok. *A teremben megtapsolták a hozzászólást.*

Csomaini Lóránt lovasi lakos: Az, hogy Lovas kicsit lemaradt a szomszédos települések árnyékában, annak van előnye is. Az, hogy nincs körülötte erős sznobizmus, nincsen túlépítve. Ez a szellősség érték, ami van. Érték még, hogy rendelkezik bizonyos adottságokkal, kincsekkel, amikkel más nem. Azt gondolja, hogy egy Nagy Gyula Galéria, egy őskori festékbánya, egy savanyú kút, ezek Lovas sajátjai, egyedi értékei, kincsei. Ha ezeket lovagolná meg a falu, a galéria elhanyagolt állapotban van, az őskori festékbánya, ami Lovas közigazgatási területén van, csak még egy van a világon, a másik itt van nálunk. Erre nincs egy látogatóközpont, a hivatal alatti kiállítóterem sincs propagálva. A savanyúvíz nincs kiépítve. Ezek mind a jövőképhez a falu erősségei lehetnének hosszútávon, a fenntarthatóság a következő generáció számára fontos szempont lehet ehhez a jövőképhez.

Ferenczy Gábor lovasi lakos: Megkérdezte, hogy Csomaini Lóránt mit ért az alatt, hogy Lovas le van maradva, kullog a szomszéd településekhez képest? Azért, ha valaki bejön Lovasra, mégiscsak azt

látja, hogy kulturált buszmegálló, látja, hogy kulturált faluközpont, kemencével, közösségi térrel, vannak falunapok, vannak programok. Például Alsóörsön túl sok a program, az a gond. Paloznakon egy jazzpiknik rendezvény nagy népszerűséget hoz, nagy tömeget vonz. Az a kérdés, mi a terv? Az a terv, hogy Lovas egy élhető falu maradjon ezekkel a rendezvényekkel, vagy beengedni azokat a programokat, rendezvényeket, ami egy idő után a település lakóit zavarná.

Csomai Lóránt lovasi lakos: Nem azt mondta, hogy Alsóörs példáját követné, vagy Tihanyt. Esztétikában sok a probléma: ha jönnek Paloznak felől, rothadó kanapé van az árokban, balra lemezkapu néz szembe, omladoznak a kőkerítések, kapuk hullanak szét, esztétikai problémák vannak. Ezeket más településen kincsként őrzik. A rendezvények látogatottsága alacsony szerinte. A lovas versenyek tekintetében, ha ő tehetné a Nemzeti Vágta vidéki verzióját idehozná Lovasra, mert hol lenne, ha nem Lovason. Hányan mennek el a lovas versenyekre a Milleniumi parkba? Ezek jó, látványos rendezvények, amik hozhatnának több embert. Nem kellene egyéb csilivili rendezvényt, meg fesztivált csinálni.

Ferenczy Gáborné polgármester: Van-e még javaslata valakinek?

Bácsi Zita lovasi lakos: Megkérdezte, lezárult-e már a pályázat a teleházzal kapcsolatosan? Tudja-e a képviselő-testület, hogy 2021. januártól csak olyan személyt lehet alkalmazni, aki rendelkezik bizonyos képesítéssel.

Ferenczy Gáborné polgármester: A pályázat lezárult. Tudják, vizsgát is kell tenni. Kapcsolatban van Uracs Mariannal. Megkapta a kolléganő, hogy jelentkezzen egy workshopra is. Tudják, hogy 2021. január 1-ig, év végéig meg kell szerezni a képesítést.

Bácsi Zita lovasi lakos: Mert kevesebb támogatást kap az önkormányzat, 1,8 M Ft helyett lenne 3,6 M Ft.

Ferenczy Gáborné polgármester: Nem is lehet alkalmazni. Jogszabály írja elő, a pályázati kiírás feltétele volt.

Csomai Lóránt elhagyta az üléstermet.

Dénes Károly lovasi lakos: Minden elhangzott a járdáról. Vannak itt az utcából emberek. Hány nyilatkozott arról, hogy felajánlja a telkét vagy nem ajánlja fel.

Ferenczy Gáborné polgármester: Azért nem, mert ügyvéd úrral ma beszéltek és azt mondta, hogy nem így, hanem összehívja a Balatoni úti tulajdonosokat. Meg van bízva az ügyvéd úr, neki a feladata. Nem tudják a m2-eket.

Sümegei József lovasi lakos: Javaslatot tett. 2002-ben minden lovasi lakos ingyen kapott egy könyvet. Amikor távoztak, pár darab volt belőle. 70 %-ban Lovason kicserélődött a lakosság. Kérte, a könyvtárban nézzék meg, van-e még pár darab könyv, és lovas futáron keresztül fel lehet hívni az emberek figyelmét, jöjjenek olvassák el. Lovas honnét, hová került. Még 10-15 db-nak kell lennie. A teleházban megnézhetik, nagyon érdekes tanulmány.

Vincze Tamás Balatoni úti lakos: Ő is ragozhatná, 3 gyermekes szülőként hogy engedje ki a gyermekeit ott, ahol 70 km/h tábla van. Mint telektulajdonos kérte, hogy az önkormányzattal üljenek össze és tisztázzák le ezt a kérdést,

Pap Huba lovasi lakos: Elment a fiatalember. Mintha nem egy faluban lagnának. A Lovasi Esték például. Csodálatos közélet van, amikor szerveznek valamit. Van kérés, kínálat és kereslet is. A lovasiak nem jönnek el a rendezvényekre. Ez nem olyan egyszerű, hogy a falugyűlésen kijelentik, hogy ez kell, az kell. Ehhez kereslet is kell. 11 évi képviselősége után emlékszik, rettenetesen nehéz

volt összeszedni, - az alpolgármester és a polgármester járta körbe a falut, - hogy eljöjjenek az idősek az összejövetelre. Hordták körbe a meghívókat. Egy alkalommal ki is maradt a rendezvény, nem volt érdemes megrendezni, nem jöttek el. Gyermeknek is rengeteg programot csináltak. Hiába hoznak önkormányzati döntést, ha nem érdekli az embereket. A pörköltfőző versenyre sem jöttek el, az idősek karácsonyi összejövetelét is le kellett mondani. Egy dolog az elképzelés és a jóakarát. Más a valóság. Sajnos nem olyan egyszerű. A járdát megszavazták, ő is elgondolkodott sokáig rajta, de nagyon igazuk van, akik követelik. A másik, terveket lehet készíteni rengeteget, de a megvalósítás anyagi kérdés. Ők gyűjtötték a pénzt, reméli nem pazarolják el. A járdát meg kell csinálni, ő is amellet van.

Domonkos Ádámné: Sajnálja, hogy a fiatalember elment, mert neki is ugyan ezt mondaná. Ellentmondást érez, hallja és látja, mert szemben lakik a kikötőhellyel. Ha valaki szépségről, esztétikumról, államgővővásról, karbantartásról beszél, akkor oda kell egy markoló és az egészet ki kell takarítani. Neki is megmondta volna, ha itt marad, sajnálja, hogy elment.

Sáfrány Edit Lovas, Fő u. 13.: Ha már a faluképről és a rendezettségről, meg a drága járdáról beszélnek, javaslata a Fő utcán a volt bolttal szemben egy megállni tilos táblát kellene kihelyezni, mert sokan a járdán parkolnak.

Ferenczy Gáborné polgármester: Jogos, a területet a rendőrök figyelik. Az előző testület értesítette a rendőrséget. Kinn volt a megállító tábla a járdán. Sok lakossági bejelentés érkezett. A rendőrség ellenőrzi, mert a járda a biztonságos közlekedést szolgálja.

Zámbó István lovasi lakos: Megkérdezte, lesz-e falusi ünnepség minden évben? Bocsánat, de nem kapott választ.

Ferenczy Gáborné polgármester: Biztos, hogy lesz.

A polgármester elhagyta az üléstermet és az ülés vezetését átadta az alpolgármesternek.

Fazekas Gábor alpolgármester: Ma reggel is volt ezzel kapcsolatban egy tervező ülés a Lovasi Napok programjának tervezésével kapcsolatban. Megnyugtathatják, hogy igen.

Pintér Kornél képviselő: 2 és fél napos lesz. Péntek délutántól vasárnap kora délutánig van tervezve.

Sárdi Máté képviselő: Bejelentette, hogy március 22-én a polgárőrség és az önkormányzat szervezésében szemétszedési akció szerveznek fél 9-től. Várnak mindenkit szeretettel. 1 órakor egy közös ebédrel zárják ez a jótékony programot. Kesztyűt és zsákot is biztosítanak.

Fazekas Gábor alpolgármester: Megkérdezte, van-e még hozzászólás vagy kérdés?

Dénes Károly lovasi lakos: Megkérdezte, hogy a rendezési terv mikor lesz felülvizsgálva?

dr. Hajba Csabáné aljegyző: Az önkormányzat a múlt héten elfogadta az ezévi költségvetést és abban szerepel 3 M Ft – ha jól emlékszik - a rendezési terv felülvizsgálatára. A főépítész úr ígéretet tett arra, körülnéz, milyen tervező irodákat kérjenek fel ajánlattételre. Ahogy az ajánlatok beérkeznek, a képviselő-testület választhat, hogy melyik tervezőirodát bízta meg. Ebben az évben el kell indítani, hogy jövő év végére elkészüljön. Van rá forrás a költségvetésben.

A polgármester visszaérkezett az üléstermet és az ülés vezetését visszavette.

Pintér Kornél képviselő: A járda ügyel kapcsolatosan elmondta, a járdát mindenki szeretné, ő maga is. Egy problémát vet ez fel. Lovason van egy rendezési terv. Megkereste két tulajdonos, Fenyérhegy belterületbe vonásra kijelölt terület. A probléma, hogy ott olyan rendezési terv van, hogy az

ingatlan tulajdonosoknak ahhoz, hogy közlekedni lehessen, az önkormányzat számára fel kell ajánlani az ingatlanukból 25-30 %-ot.

Ferenczy Gáborné polgármester: Nem tudja, de az már megtörtént.

Pintér Kornél képviselő Még nem történt meg. Azt mondta neki az ingatlan tulajdonos, ha ott a belterületbe vonás meglesz, akkor nekik is fizessék ki az ingatlanukból leadott részt. Itt az a probléma, hogy precedenst teremtsen, ha Lovason azt mondják, hogy közterületet valamilyen formában igénybe vesz az önkormányzat és az nem kisajátítás vagy nem önkéntes felajánlás keretében történik, precedenst teremtenek és minden további beruházás Lovason, vagy belterületbe vonás azzal fog járni, hogy az önkormányzatnak ki kell fizetni. Ha most kifizetik a xy-nak a Balatoni úton, mert nem adja oda, akkor utána joggal lép a fenyér-hegyi és más ingatlan tulajdonos. Ha annak kifizetik, ő mennyivel más állampolgár. A probléma nem az, hogy valaki nem akarja, ő maga is szeretné a járdát. Ennek a jogi keretei – ahogy a Vincze úr - ha precedenst születik egyik oldalon, joggal mondják, hogy mi van a másik oldalon. Ezt nagyon okosan doktor úr vetette fel akkor, ha ők most azt mondják, hogy díjmentesen felajánlják, akkor elvárják az önkormányzattól, ha jól idézi doktor urat...

dr. Imre Bence Balatoni u. telektulajdonos: Nem az, hogy elvárják. Ez csak egy felvetés volt, de nem egy konkrét javaslat. Akkor is azt mondta, csak az ő részéről tud beszélni. Nem is lehet összehasonlítani a kettőt szerinte, mert az még külterület. Ő belterületet vásárolt meg, drága áron. Nem külterületet vett meg, 3 M Ft-ért, hanem belterületet sokszorosáért. Ha azt nézik, hogy 3 millióból csinál egy belterületet, majd az kap érte 15-20 milliót, annak kérné a 20 %-át értékben, akkor elég sokat nyerne, mert többet kapna vissza, mint amennyiért vette. De ő felajánlja és többen is felajánlják. A 10 M Ft-os költség egyébként amúgy is túl van kalkulálva, annak szerinte kb. a fele lenne, ha mindenkinek ki kellene fizetni. Ha csak pár embernek kell kifizetni, akkor lehet, hogy csak 1 millió Ft-ról beszélnek.

Pintér Kornél képviselő: Abban a szerencsés helyzetben vannak, - emlékeztetett a földkiadó bizottság adta ki tagi részarány tulajdonba azoknak a tulajdonosoknak, akik eladták doktor úrnak is, - a földkiadó bizottság elnöke itt ül, el tudná mondani, hogy annak idején, ahol most a járda menne, annak idején a rendezési terv mit jelölt ki. Azt, hogy a doktor úrnak járdát mondtak, az lehet, de tessék megkérdezni, hogy eredetileg ott mi volt kialakítva. Szerviz út.

Ferenczy Gábor lovasi lakos: Megkérdezte Pintér képviselő urat, hogy lehet az almát a körtével összehasonlítani? Hiszen az a terület - ahogy a doktor úr is mondta - belterületbe lett vonva. Azt jelenti, hogy alaptól kötelező 25 %-ot zöldterületnek leadni, mert belterületbe lett vonva. Mindenhol, ahol külterületet belterületbe vonnak. Hogy hasonlítják össze egy magántulajdonban lévő területtel? Elmondták már többször, Pintér képviselő úr azt mondta, hát hülye az, aki azt mondja, hogy ő nem akar járdát, ő aztán járdát akar, de mindenhol azt nézi, hogy lehet esetleg megakadályozni.

Pintér Kornél képviselő: Ez nem igaz, ez hazugság.

Ferenczy Gábor lovasi lakos: Ez többször el lett mondva, ezt lehet még ragozni, sokáig. Pintér képviselő úr először azt mondta, nem is akarják a helyiek. Hát ma kb. volt 7-8 tulajdonos, aki mindenki úgy nyilatkozott, hogy igenis szeretnék. Hát ő több emberrel beszélt és nem is akarják. Bizony akarják. Arról van szó, hogy össze kell hívni a tulajdonosokat, akiknek nagy valószínűséggel 50 %-a azt fogja mondani, hogy igen, ingyen átadja az önkormányzatnak. Meg kellene várni, s utána el lehetne dönteni a testületnek, hogy mit szeretne. Attól függetlenül volt egy költségvetés, úgy tudja, az el lett fogadva.

Pintér Kornél képviselő: Ferenczy úr is ott ült, tudja, hogy a képviselő-testület elfogadta. Azzal a feltétellel, hogy összehívják ezt a lakossági fórumot, megbeszéljük a fejlesztési irányokat és a különböző problémákat mérlegelve történnek a döntések. Nem azon megy a vita, - aki azt mondja, mert hogy a testület, vagy ő nem akarja a járdát, az nem mond igazat. A téma ott van, ha szeretnék egy

beruházást, ő maga mennyivel járul ahhoz hozzá. Megismételte a felsőörsi útépítési példát, melyhez hozzá kellett járulni.

Ferenczy Gábor lovasi lakos: Megismételte, hogy Pintér úr összekeveri az almát a körtével. Hogy lehet egy utat összehasonlítani egy járdával? Egy alsóörsi példát említett útépítéssel kapcsolatosan. Összekeverik az utat a járdával.

Pintér Kornél képviselő: Közcélú beruházásról van szó, mert az utat használja Ferenczy úr, ő, bárki, a járdát használja az ott élő és használja ő is. Az a kérdés, hogy egy közcélú beruházás csak a közösség egészét terheli, vagy Zámbó úr által említett felvetések szerint.

Sümei József lovasi lakos: Szerinte sok embert érint és sérelmez. Neki is sérelmes, aki nem akarja, ne hallgassa meg. Ez a Lovasi Újságban jelent meg. Az írója Pintér Kornél.

Egy férfi hang a közönség soraiból: Józsikám, a múltat ne már, most a jelenben vagyunk. Ez senkit nem érdekel.

Sümei József lovasi lakos: Megvárja, míg azok maradnak itt, akiket érdekel. Ez nem privát ügy. Tudják meg, hogy mit ír. Ha valaki olyant ír le a Facebookon, akkor hívja kommunistának, nem tudja, ő párttag volt, sosem tagadta.

Egy férfi hang a közönség soraiból: De ez nem a járda.

Sümei József lovasi lakos: Gyerekek, ez nem így működik. „Ha 2 m föld van rajta és ló legel a sírján” és ha nagyon jól elolvassák az egészszet, akkor választ szeretne kapni Pintér úrtól, miért csinálja ezt. A másik, hozzáfűgg ezzel a dologgal. 5 percet kért, aztán semmi probléma. Szeretne választ kapni rája. Olvassa el.

Dénes Károly lovasi lakos: Mondta, hogy párttag volt. Az ő családja is kulák volt, a Pintéréké is. Amikor a kommunisták csinálták a zűrzavart a kulákokkal, semmit sem csináltak, csak gazdálkodtak, akkor ez nem jutott eszükbe.

Pintér Kornél képviselő: Mielőtt összevesznének a hallgatóság soraiban, a mai fórumnak nem tudja, hogy Pintér Kornél írói munkássága része volt-e? Ha nem, akkor majd azon a fórumon fog Sümei úrnak válaszolni, ahol az lesz a napirendi pont, hogy Pintér Kornél közéleti Facebook bejegyzéseinek vagy cikkeinek a tárgya. Elmondta, az a beszéd, ami megjelent a Lovasi Újságban – polgármester asszony ott ült mellette – azon a fórumon, nagyon sokan ott voltak azon a megemlékezésen, amikor ezt elmondta. Annak minden szava igazság, dokumentumokkal tudja bizonyítani. Ha valakinek kételyei vannak Pintér Kornél által elmondottak valóságtartalmával, mindenki hallotta és senki nem nyilvánított ezzel kapcsolatos ellenvéleményt. Kis közösségben nehéz a múltat feldolgozni. Az szeretné kérni: ő azt a vádat kapta, hogy az emléktábla avatással sebeket tépnek fel. Egy valamit tessék tudomásul venni. Ezen az oldalon állók kapták a sebeket és most azok nem tudják ezt elfogadni, - hogy a múltról beszélnek - akik a sebeket okozták. *(taps hangzott el)*

Azt kérte, hogy a békés egymás mellett élés jegyében beszéljék ki a problémákat, beszéljék ki a sérelmeket. Ő ezt ott, annak idején megtette. Vissza kezdenek települni azok a családok, akiket 1945 és 56 után erről a településről elűztek. Ezekkel a családokkal együtt kell élni. Úgy gondolja, az ő visszatelepülésüket segíteni fogja, mert évszázados családoknak kellett Lovasról rendkívül aljas módon elmenniük. Egy olyan Lovason élő, 90-es években ideköltözött úriember – aki itt volt egy fórumon - azt mondta neki, hogy ezeket a problémákat ő nem ismerte. Itt kifizetetlen számlák vannak, önöknek tartoznak. Akiknek ki kellett volna fizetnie, - erkölcsi fizetésegekről van szó, - azok meg mélyen hallgatnak. Úgy gondolja, az, hogy a Facebookon mit oszt meg a kommunista rendszer bűneivel kapcsolatosan, az ő joga. Azt, amit kifogásolt, hogy a kommunistának akkor sem szabad

hinni, ha „2 m föld van rajta és a sírján ló lege!” ezt most is elmondja, vállalja, és nem is hisz neki. Akkor sem.

Sümei József lovasi lakos: Az a probléma, Pintér Kornél elég későn született ahhoz, nem tudja, hogy mi volt. Ő 51-ben született és nagyon jól tudja az éhezést, a klottgatyát – mert neki az volt, - és nagyon jól tudja, hogy cukros kenyeret kaptak, meg zsíros deszkát. Az a probléma, hogy olyan személyeket aláz meg, hősként állítja be a Stefanovszki házat, öngyilkosok lettek.

Pintér Kornél képviselő: Kérte jegyzőkönyvbe venni, a családnak ezzel kapcsolatosan lesz véleménye. Kérte jegyzőkönyvbe venni Sümei úr kijelentését.

Sümei József lovasi lakos: Nyugodtan lehet. Tisztázzanak le valamit. Azt is el kell mondani, hogy ezt nem kommunista kapta, ez meg lett véve a 60-as években 120.000,- Ft-ért.

Pintér Kornél képviselő: Ki mondott mást?

Sümei József lovasi lakos: Az a baj, hogy ez így csúsztatás az egész. Ilyen állapotban volt ez a ház, tisztázzák le. Ahogy most kinéz, azt az apja és az anyja csinálta meg. Itt a legnagyobb probléma az, hogy felejtsek el a kommunistázást, mert azok már meghaltak. De az, hogy a retye-rutyája még mindig itt vannak és támadnak. Ne haragudjon, nem lehet ilyent. És az unokája sem retye-rutya, itt akarnak élni.

Pintér Kornél képviselő: Önről volt szó, Sümei úr?

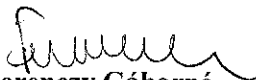
Sümei József lovasi lakos: Ő párttag volt, nem kommunista. Párttag.

Ferenczy Gáborné polgármester: Javasolta, hogy Pintér Kornél írásban válaszoljon.

Pintér Kornél képviselő: Dehogy válaszol írásban. Mi köze van neki Sümei úr lelki fájdalmához? Véleménye, hogy a múltat ki kell tárgyalni.

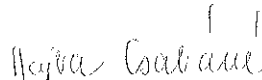
Ferenczy Gáborné polgármester: A közmeghallgatást 19,45 órakor bezárta.

K.m.f.

Ferenczy Gáborné
polgármester

Báró Béla
jegyző

dr. Hajba Csabáné
aljegyző